

راه‌های پرورش خلاقیت در دانش‌آموزان

فرحناز نظری

محمد مهدی مشکینی

فاطمه گودرزی

سرشناسه	:	نظری، فرحناز، ۱۳۵۲.
عنوان و نام پدیدآور	:	راه‌های پرورش خلاقیت در دانش‌آموزان/ فرحناز نظری، محمد مهدی مشکینی، فاطمه گودرزی. ویراستار: امیرمحمد خورشیدوند.
مشخصات نشر	:	تهران: پرتوک، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۶۷ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۷۸۲-۰۹-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیا
موضوع	:	خلاقیت در کودکان
موضوع	:	اندیشه و تفکر خلاق در کودکان
شناسه داده	:	مشکینی، محمد مهدی، ۱۳۷۰.
شناسه افزوده	:	گودرزی، فاطمه، ۱۳۴۹.
شناسه روده	:	خورشیدوند، امیر محمد، ۱۳۷۰.
رده‌بندی کتبه	:	LB۱۵۹۰/۵/۶۲ ۱۳۹۶
رده‌بندی دیویی	:	۳۷۰/۱۵۷
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۶۹۹۱ ۲

شناسنامه کتاب

نام کتاب	:	راه‌های پرورش خلاقیت در دانش‌آموزان
مؤلف	:	فرحناز نظری، محمد مهدی مشکینی، فاطمه گودرزی
ویراستار	:	امیر محمد خورشیدوند
ناشر	:	پرتوک
صفحه‌آرا	:	موسسه کتاب‌آرا
چاپ و صحافی	:	سورنا
قیمت	:	۷۰۰۰ تومان
نوبت و سال چاپ	:	اول ۱۳۹۶
شمارگان	:	۱۰۰۰ نسخه

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه
۹.....	خلاقیت چیست؟
۱۰.....	تعریف خلاقیت از دیدگاه‌های مختلف
۱۶.....	اهمیت و ضرورت پرورش خلاقیت
۱۷.....	فرد خلاق کیست؟
۲۲.....	تکنیک‌های خلاقیت و نوآوری
۲۴.....	ویژگی‌های بارز شخصیت خلاق
۲۶.....	روش‌های پرورش خلاقیت
۲۸.....	ویژگی‌های دانش‌آموزان خلاق
۳۲.....	زمینه‌های لازم برای پرورش خلاقیت
۳۴.....	عوامل موثر در رشد تفکر خلاق
۴۰.....	روش‌های پرورش خلاقیت در کلاس درس
۴۱.....	معلم و شیوه‌های پرورش تفکر خلاق
۴۲.....	تعریف تدریس

۴۵	شیوه‌های گوناگون تدریس
۴۵	روش تدریس معلم
۴۶	تأثیر شناخت دانش‌آموز در فرآیند تدریس
۴۶	فعال شدن دانش‌آموزان در کلاس درس
۴۷	تأثیر شخصیت علمی معلم بر فرآیند تدریس
۴۸	ایجاد زمینه تفکر
۴۹	ارتباط با اذهان خلاق
۵۰	تشویق اندیشه‌ها و پیشرفت‌های بکر و ناب
۵۰	هنر پرسش
۵۱	شیوه‌های پرسش خلاق
۵۵	ویژگی‌های معلم پرورنده خلاقیت
۵۶	موانع خلاقیت در محیط مدرسه
۵۹	موانع خلاقیت در محیط خانواده
۶۴	خلاقیت و بازی
۶۵	نتیجه‌گیری
۶۷	منابع

مقدمه

خلاقیت^۱ یکی از مهمترین بحث‌های روان‌شناسی است. در ادبیات و منطق روان‌شناسی مساله خلاقیت کمتر مورد بحث هوش و تفکر و استدلال، مطرح می‌شود. بسیاری چنین می‌پندارند که ابداع، خصوصیت ذاتی برخی است که با این توانایی متولد می‌شود، در صورتی که مدت‌ها است ثابت شده است که، این استعداد در نوع بشر به اندازه حافظه، عمومیت دارد و می‌توان آن را با کاربرد اصول و تکنیک‌های معینی با ایجاد طرز فکرهای جدید، با اجتناب از عادات و عواملی که این استعداد را حفظه مدار می‌کند، با کاربرد مداوم آن، پرورش داد.

در این کتاب سعی بر آن شده است که اصول صحیح شیوه تدریس مناسب ارائه گردد تا معلمان با بهره‌گیری از شیوه‌ها و روش‌ها، سعی در شکوفا نمودن استعدادهای دانش‌آموزان، جهت رسیدن به خلاقیت را بنمایند.

بیشتر علمای علم روان‌شناسی بر این عقیده هستند که تمام علوم و فنون، مدیون دستاورد فرآیند خلاقیت انسان‌ها می‌باشند. بشریت از دیرباز جهت احیا نمودن این تفکر حرکت‌های زیاد نموده است. در بعضی از بُرهه‌های زمان، نقاط قوت و ضعف در مدارس، ناشناخته است و این عدم شناخت احتمالاً به دلیل‌های زیر می‌تواند باشد.

بعضی‌ها خلاقیت در مدارس را به عنوان یک جرعه رسمی می‌دانند که ذهن آدمی را به اوج می‌رساند، که نوابغ به طور طبیعی و ذاتی آن را دارا هستند. خلاقیت از جمله مفاهیمی است که تقریباً همه مردم و روان‌شناسان به‌کار می‌برند، ولی باید متذکر شد که خلاقیت شکلی از تخیل کنترل شده است، نه نوعی پیشرفت می‌انجامد. به هر حال فرآیند خلاقیت و شیوه‌های تدریس آن تجربه‌های قبلی خود را تحلیل و به مرحله اکمال و نبوغ می‌رساند.

همین که کودکان بزرگ و بزرگ‌تر می‌شوند و قوه حسی خود را تمیز می‌دهند، پیشرفت در سازگاری آنها با زندگی بسیار مهم می‌شود، که در اینجا خلاقیت به عنوان یک عنصر، به ایشان کمک می‌کند که در این پیشرفت، موفق شوند و سیر تکاملی خود را به اوج برسانند.